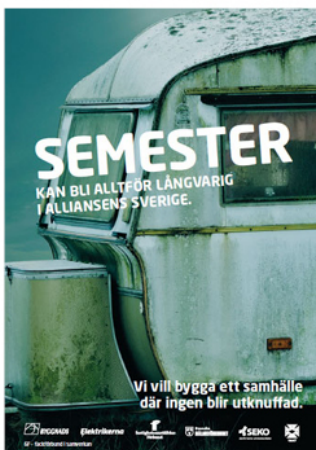

2019

ARBETARRÖRELSENS ARKIV OCH BIBLIOTEK

Verksamhetsberättelse

ARBETARRÖRELSENS ARKIV OCH BIBLIOTEK

Swedish Labour Movement's Archives and Library

Verksamhetsberättelse 2019

Inledning

Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek har omfattande samlingar av material om den svenska arbetarrörelsen och framväxten av det demokratiska välfärdssamhället. Samlingarna omfattar cirka 15 000 hyllmeter arkivhandlingar, 200 000 böcker, broschyrer etcetera, 1,5 miljoner fotografier, 25 000 affischer och 1 600 fanor. Här finns också film, ljudinspelningar samt föremål.

Under året har arbetet med att tillgängliggöra vårt unika material fortgått. En viktig del i det arbetet är vår forskarexpedition som tagit emot ett stort antal forskare. Våra arkivarier har ordnat och förtecknat en mängd arkiv, som nu finns tillgängliga. Den forskningsfrämjande verksamheten har genomfört seminarier och stipendieutdelningar. Flera forskningsprojekt bedrivs på institutionen, ett av dem handlar om allmän rösträtt där fokus ligger på den fackliga rörelsens del i kampen för allmän rösträtt.

Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek är en viktig institution när det handlar om att beskriva arbetarrörelsens historia. Det finns för närvarande många andra som anser sig ha rätten att göra historien till sin. Här har vi tillsammans med våra arkivlämnande organisationer ett stort ansvar att fortsatt bevara material för framtiden. Nya sociala rörelser föds och vi arbetar aktivt med att samla in deras material.

Institutionens stora fråga under 2019 har varit ekonomin. Efter en utvärdering av organisationen och noggrann genomgång av ekonomin visade det sig att det krävdes stora neddragningar. Det har bland annat tvingat fram en minskning av antalet anställda och en mycket stram budget för nästkommande verksamhetsår.

Verksamhetsutveckling

Utmaningen inför framtiden är att ta emot digitalt material. Det är ett stort och ekonomiskt krävande område, där i stort sett alla landets arkiv står inför samma utmaning.

Vi har nu till uppgift att se framåt och att skapa bra möjligheter för att fortsätta ta emot och tillgängliggöra material från våra arkivlämnande organisationer. Vi ska bedriva forskningsfrämjande projekt tillsammans med universitet, forskare och oss närstående organisationer. Vi ska också utveckla vår tidskrift Arbetarhistoria samt kompetensutveckla alla anställda. För att detta ska kunna ske behöver styrelsen tillsammans med våra huvudmän – LO, Socialdemokraterna och staten – aktivt följa utvecklingen.

Viktiga händelser

Institutionens organisation utvärderades under året. Alla medarbetare och Handels fackklubb deltog aktivt i detta arbete. Utvärderingen resulterade i ny organisation för Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek där verksamheten organiserades i fem enheter. Samarbetet mellan olika funktioner skedde i olika arbetsgrupper. Den nya organisationen trädde i kraft i början av 2019 och i samband med detta antogs en ny arbetsordning som reglerade ansvar, beslutsprocesser och arbetsfördelning. Institutionschefen Mikael Eivergård lämnade sin tjänst under våren och styrelsen tillsatte Monica Sparrman som tillförordnad institutionschef.

Institutionens ekonomi har varit en aktuell fråga under året. Vid ekonomiska uppföljningar visade det sig att kostnaderna kraftigt ökat i förhållande till antagen budget. Trots försök att sträma åt inköp med mera visade det sig vid budgetarbetet inför 2020 att kostnaderna var allt för höga. Då institutionens rörliga kostnader inte är så stora samt att vi sitter fast i långa hyresavtal och leasingavtal, beslutade styrelsen i december 2019 att varsla om uppsägning av fem tjänster.

Uppsägningsförhandlingar genomfördes med Handels avdelning 20 och fem medarbetare fick besked om uppsägning. Således minskade antalet anställda från 22 till 14 personer. Resultatet efter förhandling om ny organisation innebar att institutionen fick en stab där även den forskningsfrämjande verksamheten ingår, enheten för forskningsservice och samlingsenheten, vilken är en sammanslagning av arkivet och bibliotekets samlingar. Startdatum för den nya organisationen var den 1 mars 2020.

De strategiska målen från 2017, som nedan följer i korthet, har legat till grund för verksamhetsplaner, handlingsprogram och prioriteringar under perioden.

- Vi ska stärka vår position som nationell institution för material och kunskap om sociala rörelser.
- Våra samlingar ska bli kända, angelägna och använda av fler.
- Våra system, IT, register och motsvarande ska vara smidiga och användarvänliga och uppdaterade efter samtidens krav
- Vi ska spela en aktiv samhällsroll.
- Vi ska stärka vår position som kunskapsinstitution.

- Vår ekonomi och organisation ska stärkas.

Arkiv

Femtiofyra nya leveranser av arkiv kom in under året, varav ett tiotal från organisationer och personer vi tidigare inte har arkiv från. 2019 hade vi ett särskilt fokus på att ta emot så kallade kvinnoarkiv, det vill säga personarkiv från kvinnor samt kvinnoorganisationer. Vi skrev brev till ett stort antal centrala personer och fick bland annat in en betydande mängd handlingar från Gudrun Schyman.

Det har kommit in digitala leveranser från ett tiotal arkivbildare, bland dessa kan nämnas Unga Örnar med 170 000 filer från perioden 1995–2019 och Björn von Sydows politiska dagbok från perioden 1994–2018.

Arkiv- och biblioteksenheterna har haft ett nära samarbete kring nedladdning av webbplatser från de arkivbildande organisationerna. Webbplatserna i sin helhet samt publikationer med mera har hanterats av både arkivet och biblioteket, det vill säga att materialet både har katalogiserats i Libris och registrerats i arkivsystemet Calm. Filerna har konverterats, bearbetats och hanterats enligt de grundläggande principer ARAB fastställt för digitalt bevarande. Dessa principer är dock inte tillräckliga i ett större perspektiv, speciellt inte när det gäller hantering av databaser och strukturerad data.

Vårda samlingarna

Under året har vi skapat en miljö i magasinet med fler fria ytor, säkrare förvaring och bättre ordning. Detta har gjorts genom fyra magasinisdagar då vi arbetat tillsammans med detta, bland annat har vi:

- Städat den stora delen av ytan i magasinet, med fokus på vagnarnas hjulspår.
- Kartlagt nästan hela magasinlokalerna ur bevarandeperspektiv.
- Flyttat upp en stor mängd arkiv- och biblioteksmaterial från torget till hyllplacering samt på andra sätt skapat fria ytor innanför och utanför skalskyddet för bästa tänkbara förvaring, utrymme för nya leveranser samt för god framkomlighet.
- Förtecknat material som stått på vagnar och därmed frigjort fler arkivvagnar för det dagliga arbetet.
- Genomfört en omfattande gallring och packning av en stor leverans från Byggnadsarbetaren.

Vi har också fått kontroll över klimatet i magasinet, vilket är viktigt för att säkerställa att materialet bevaras över tid och så vi vid behov kan agera om klimatet riskerar att skada samlingarna över tid.

Utöver detta har vi gjort ytterligare insatser för att öka sökbarheten i vårt bestånd genom att utöka det så kallade magasininventariet, ett register för de delar av arkivbeståndet som är oförtecknade eller som saknar placering.

De broderade fanorna, som legat ihoprullade i Flemingsberg, har överförts till magasinet på Runö för att vinna utrymme i Flemingsberg.

Märkessamlingen har flyttats och packats in i särskilda lådor, eftersom den påverkades kraftigt av dåligt klimat.

Arbetet med utleveranser av arkiv har fortsatt, det vill säga lokala och regionala arkiv som ska sändas iväg till folkrörelsearkiv och andra ute landet. Detta har skett parallellt med att en fellogg över äldre arkiv och register systematiskt har börjat behandlas.

Därutöver har vi skött det löpande arbetet med reparationer, tillverkning av skydd samt rådgivning på bevarandeområdet.

Ordna, förteckna och registrera

Nya affischer har registrerats löpande, samtidigt som de äldre affischregistren har bearbetats för att kunna föras över till ARABs bildhanteringsprogram Fotostation. Detta har skett tillsammans med en omfattande skanning av affischer i samarbete med Stiftelsen Föremålsvård i Kiruna. I dagsläget är cirka 10 000 av ARABs affischer skannade i hög upplösning, det motsvarar knappt hälften.

En praktikant från arkivarieutbildningen arbetade med att fotografera och registrera föremål i våra samlingar under våren 2019. Arbetet blev inte helt färdigt men var ändå ett värdefullt bidrag, inte minst eftersom uppdatering av placering, städning i äldre register med mera ingick i arbetet.

Även ett systematiskt arbete med att förteckna personarkiv från Zeth Höglund och hans familj har pågått under året.

I övrigt har enheten haft fokus på kvinnoarkiv, nedan listas ett urval.

Kvinnoarkiv som helt eller delvis förtecknats klart

- Barbro Ohlsson
- Carin Lindblom
- Duvbo socialdemokratiska kvinnoklubb
- Gerda Linderot
- Gudrun Schyman
- Gunhild Höglund
- Inga Brandell
- Iréne Matthis
- Kvinnor för fred
- Kvinnor för fred, Stockholmsavdelningen
- Lena Svanberg
- Maja Britt Jansson
- Maria-Högalid socialdemokratiska kvinnoklubb
- Solna socialdemokratiska kvinnoklubb

Övriga arkiv som helt eller delvis ordnats och förtecknats klart

- Bergshamra socialdemokratiska förening
- Björn von Sydow

- Gunnar Sträng
- Hagalunds socialdemokratiska förening
- Hyresgästernas riksförbund
- Hyresgästföreningen i Stor-Stockholm
- Kristinelunds socialdemokratiska förening
- Solna arbetarekommun
- Sven Linderot
- Tage Erlander
- Torsten Eliasson
- Ung Vänster Storstockholm
- Ung Vänster-klubbar (11 stycken)
- Unga Örnar
- Ursviks socialdemokratiska kvinnoklubb
- Vänsterpartiet Storstockholm

Utlåning av arkivmaterial

Under 2019 har 2 881 arkivvolymerna lånats ut.

Kopieservice/repro

62 ärenden har registrerats och hanterats av repro/kopietjänsten, ärendena fördelar sig enligt följande:

Antal ärenden	Format
20	Foto / affisch
4	Film
3	Ljud
35	Papper

Övrigt

ARAB har fått ut sina arkivförteckningar på NAD, den nationella arkivdatabasen som förvaltas av Riksarkivet.

sok.riksarkivet.se/nat

Under året har vi fortsatt att arbeta med tillämpningen av GDPR (General Data Protection Regulation). Arbetet sker i dialog med Riksarkivet, som på regeringens uppdrag utarbetar ett regelverk för de enskilda arkivinstitutionerna.

Under sommaren 2019 träffade företrädare för ARAB Arkivutredningen och berättade om ARABs verksamhet, hur vi ser på utvecklingen inom den enskilda arkivsektorn med mera.

Bibliotek

Under 2019 har biblioteket lånat ut 2 835 titlar, varav 302 utgörs av fjärrlån.

Bibliotekslån

	2019	2018	2017	2016	2015
Hem-/läsesalslån	2835	3145	3154	3403	3375
Aktiva låntagare	423	273	255	315	316
Fjärrlånande institutioner	516	504	488	458	440
Fjärrlån ut	302	254	23	204	264
Fjärrlån in	22	12	33	68	22

Biblioteket katalogiserade 1 779 skrifter i Libris, Sveriges nationella bibliotekskatalog. 758 (43 procent) av dessa står vi som ensam ägare till, det vill säga att de inte finns tillgängliga på något annat svenskt bibliotek. Att vi är ett specialbibliotek med egen inriktning blir tydligt genom att av de 14 785 Libris-katalogiseringar institutionen gjort sedan 2013 var vi ensam ägare till 7975 (54 %) vid katalogiseringstillfället.

234 av skrifterna var e-publikationer, oftast skrifter från oss närstående organisationer och tankesmedjor som presenteras i fulltext.

ARABs egna bibliotekssystem utökades med 2 269 poster under året. Det totala antalet poster i detta system uppgår till 109 652. Under året utökades antalet katalogiserade e-publikationer i pdf-format med 2 358.

Bibliotekets inköp av litteratur under året uppgick till 191. Av dessa var 138 exemplar skrivna på engelska, 40 på svenska, sex på tyska och sju på annat språk.

Katalogsystem fasas ut

Under året fick bibliotekets personal veta att bibliotekets katalogsystem, ett av bibliotekets viktigaste arbetsverktyg, kommer att tas ur drift inom tre till fem år av systemets leverantör. Detta fick bibliotekspersonalen att se sig om efter ett annat system. Till slut var det ett system med öppen källkod som var mest intressant.

I november sades avtalet med innevarande systemleverantör upp och offerter begärdes in för att kunna flytta över och härbärgera det nya systemet. Men när institutionen i december konstaterade stora ekonomiska bekymmer drogs uppsägningen tillbaka.

Forskarservice

Administrationen var en del av enheten fram till och med april/maj, men flyttade därefter till staben. Den nya konstellationen av medarbetare från och med maj har satt sin prägel på enhetens uppdrag: att sprida kunskap om samlingarna och verka för enhetsövergripande och utåtriktat arbete. Det pedagogiska arbetet med att fördjupa kunskapen och kompetensen internt för utåtriktat arbetet har också utgjort en viktig del av verksamheten. Projekt som följer samma linje, är arbetet med Fotostation, Digi-facket samt det nya samarbetet med Konstfrämjandet och konstnärer

Forskarexpeditionen

Öppettiderna har varit samma som året före: tisdag–torsdag klockan 10–17 och fredag klockan 10–15 samt en lördag i månaden. Antalet besökare har varit cirka 1 400.

Forskarexpeditionen med dess medarbetare har aktivt arbetat med att komplettera besöksstatistiken med användarundersökningar för att bättre förstå målgrupperna som besöker oss.

Statistik

- 2 881 utlånade arkivvolymmer.
- 2 835 bibliotekslån.
- 1 396 antal besökare enligt besöksboken.
- 22 visningar/studiebesök.
- 15 seminarier på ARAB och LO:
- 62 reproärenden.

Offentliga ytor

De offentliga ytorna har fräschats upp med nya konferensmöbler, belysning och utrustning för seminarier och möten. Whiteboards och teveskärm för konferenssamtal och möten har iordningsställt. I Tage Erlander-rummet har det skapats plats för mindre möten. Utställningsytan iordningsställdes under november för framtida utställningar med samarbetspartners som Patrick Kretschek, Konstfrämjandet och Konstgalleri Mint.

Arbetsgrupper

Forskarexpeditionsgruppen

Denna grupp har arbetat aktivt med att följa upp rutiner och ärenden som rör forskarexpeditionen. Vi har genom dess arbete fått bättre översyn över både interna rutiner och det utåtriktade arbetet.

Pedagogiska gruppen

Pedagogiska gruppen har under 2019 gjort en översyn av webbplatsen www.arbark.se för att skapa pedagogiska ingångar till material. Gruppen har även arbetat fram interna visningspaket för olika målgrupper, genom introtexter till webbsidan för målgrupperna släktforskare, studenter samt generell information till alla besökare. Arbetet, som ledas av den ansvarige för forskarexpeditionen, kommer att fortsätta under 2020. Bland annat ska det tas fram en checklista över baskunskaper som behövs för arbetet i expeditionen.

IT och webb

IT och webb har uppgraderats under året. Säkerhetsprotokoll samt Wordpressinstallationer har uppdaterat på samtliga webbplatser utom arbetarhistoria.se och olofpalme.org. Arbetarhistoria.se går inte längre att uppdatera eftersom sajten är gjord i en gammal version av Wordpress. Ett arbete med att modernisera webbplatsen har inletts.

Olofpalme.org har lagts på is till 2021 i samråd med O.P. Minnesfond, Olof Palmes Internationella Center och Palme-familjen genom Joakim Palme.

Nätverksstrukturen sågs över vid omorganiseringen.

- Offertförfrågningar för IT-infrastrukturen började inhämtas under hösten.
- Leasad server köptes in sommaren 2019.
- Översyn av https-protokoll för arbark.se.
- www.arbark.se: Språkgranskning av de engelska sidorna.
- navet.arbark.se: Plugin förberedda för 2020 (undersökningar och dokumentation för rutinöversyn för personal som bemannar forskarexpedition).
- En översyn av IT-miljön överlag är inledd.

Samarbeten

Forskarserviceenheten har samarbetat med Konstfrämjandet och Konsthall Mint (före detta Sveagalleriet i ABF-huset på Sveavägen) under 2019.

Läs om Mints verksamhet på m-i-n-t.se/om/

Mint görs i samarbete med ABF Stockholm, Konstfrämjandet Stockholm och Arbetarrörelsens arkiv och biblioteket. Initiativet befinner sig i dialog med flera pågående projekt om konst och arbete, denna innefattar bland annat den nystartad Arbetarkonst-gruppen som tittar på arbetarkonsten historiskt och idag (Margareta Ståhl, Masha Taavoniku, Christina Zetterlund, Rikard Heberling och Ingela Johansson), curatör Jenny Richards konstnärliga forskningsprojekt *Outsourcing the Body* på Konstfack, forskaren Christina Zetterlunds undersökningar om kollektiva designhistorier samt föreningen Arbetarskrivarna.

Inom ramen för samtalen med Konstfrämjandet har ett samarbete inletts med Konstfrämjandets verksamhetsutvecklare Patrick Kretschek, tillika videokonstnär. Syftet med samarbetena nämnda ovan, är att öka användandet av ARABs samlingar av konstnärliga utövare som sprider kunskap till nya grupper.

Konstnärliga samarbeten har även rört en sommarutställning av Ulf Ivar Nilsson, satiriker och journalist från Arbetarbladet. Utställningens namn är *Vi och dom*, vilket man kan läsa mer om på <http://ulfivar.se/>.

Samarbetet med Stockholmskällan, som inleddes 2017, har fortsatt under året. En intern arbetsgrupp har publicerat artiklar, foton och arkivmaterial om arbetarrörelsens Stockholmshistoria på sajten stockholmskallan.stockholm.se.

Den 23 november hade Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek ett bokbord på Socialistiskt forum tillsammans med Arbetarnas kulturhistoriska sällskap på Socialistiskt forum och i samarbete med Spanienfrivilligas vänner och Maria Sandelsällskapet,

Insamling

Den insamlande verksamheten har varit inriktad på olika personarkiv och kampanjbetonande grupper som exempelvis #strikeback och arbetarrörelsens organisationers delaktig i #fridaysforfuture (klimatstrejk och klimatfrågor). Vi har även tagit kontakter för att kunna ta emot material längre fram i tiden.

Utvecklingsarbete

Fotostation

Ett exempel på enhetsövergripande arbete är implementeringen av bildvisningsprogrammet Fotostation. Målet är att åstadkomma en mer rationell hantering av digitalt bildmaterial, både fotografier och film.

Forskningsfrämjande

Seminarier, konferenser och publika arrangemang

Seminarier

Den 9 mars arrangerades en kvinnohistorisk jour, med tre föreläsningar samt möjlighet till rådgivning för egen forskning av arkivarier, bibliotekarier och forskare. Idén är att testa ett liknande upplägg med mer allmän inriktning som en uppsatsjour för studenter.

Under året arrangerade ARAB två symposier om rösträttens historia tillsammans med Nätverket Vote 2021 och i samarbete med Stockholms Universitet. Det första symposiet handlade om rösträttens historia i Latinamerika och Japan. Det andra symposiet, där ARAB bar huvudansvaret, hade temat arbetarrörelsen och rösträtten. Forskare från Kanada, Indien, England, Island och Sverige föreläste om arbetarrörelsen och rösträtten i respektive land, ett område som är försummat i svensk forskning och som inte heller har tagit plats i firandet av det så kallade demokratijubileet. Symposiet tydliggjorde behovet av sådan forskning i Sverige. Evenemangen finansierades av Riksbankens Jubileumsfond.

Den 29 maj arrangerade ARAB ett stort seminarium om arbetarrörelsen och historieskrivningen där forskare och praktiker möttes för att diskutera behovet av arbetarhistoria och olika former för att nå ut med forskningen. Seminariet inleddes med ett föredrag av Professor Marcel van der Linden från International Institute of Social History, Amsterdam.

Den 4 juni arrangerade ARAB ett internationellt seminarium för forskare och praktiker om likalönens internationella historia.

Under hösten hade ARAB en omfattande seminarieverksamhet. Bland annat arrangerade biblioteket fyra seminarier i samarbete med Södertörns högskola: *Att tänka är nödvändigt* med undertiteln *4 föreläsningar, 8 tänkare*. Samtliga föreläsare uttalade sig positivt om denna möjlighet att få gå utanför den akademiska världen och visade intresse för att fortsätta samarbetet med vår institution.

- **10 september:** Cecilia Sjöholm, professor i estetik, om den slovenske filosofen och samhällsdebattören Slavoj Žižek.

- **24 september:** Sven Olov Wallensten, professor i filosofi, om den franske filosofen Gilles Deleuze.
- **5 november:** Karl Lydén, doktorand i filosofi, om en annan fransk filosof, Michel Foucault.
- **10 december:** Åsa Arketeg, lektor i estetik, om filosofen och samhällsdebattören Jacques Rancière.

En serie frukostseminarier anordnades på LO i syftet att nå ut till en bredare publik. Seminarierna följde höstens tema om arbetarrörelsen och rösträtten.

Dessutom har hölls cirka 15 föreläsningar i ABF-huset inom ramen för samarbetet med Arbetarnas kulturhistoriska sällskap och ABF Stockholm.

I arbetarrörelsens spår

28 guidade vandringar och 4 bussturer med 823 deltagare genomfördes i samarbete med Arbetarnas kulturhistoriska sällskap, ABF Stockholm och Maria Sandelsällskapet.

Konferenser

ARABs forskningsfrämjande verksamhet fortsätter spela en viktig roll inom forskningen både i Sverige och internationellt vilket framgår både av beviljade anslag och internationella samarbeten.

I januari 2019 var ARAB samarbetspartner för European Labour History Networks (ELHN) konferens om nya perspektiv inom feministisk arbetarhistoria som hölls i Bologna.

Riksbankens jubileumsfond har beviljat 550 000 kronor för workshopen *Methods for Global Labour Histories* som arrangeras i samarbete med Global Labour History Network. Workshopen kommer att äga rum på ARAB 22–24 januari 2020.

Under slutet av året inleddes arbetet med planeringen av 2020 års internationella konferens om sexuella trakasserier på arbetsplatsen, tillsammans med Arbetets Museum, LO och Forte (Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd). Intresset för ämnet är stort efter metoo-rörelsen men också av anledningen att den historiska arbetslivsforskningen har förbisett detta tema. Över 40 bidrag från hela världen har skickats in. Konferensen ingår i Fortes program för forskning om sexuella trakasserier och delfinansieras därmed också av Forte.

Konferensen är ett exempel på att ARAB fungerar som mötespunkt, inte bara för svenska forskare och aktivister, utan att ARAB också har blivit en viktig plats för samproduktionen av kunskap mellan aktivister och forskare världen över. ARAB fyller här också en viktig funktion att påminna aktivister om betydelsen av arkiv och att bevara de egna handlingarna.

Forskning

ARAB har sedan 2018 ett antal forskare som har valt att placera sina externfinansierade forskningsprojekt på ARAB på grund av samlingarnas betydelse för forskningen och ARABs kontaktnät (nationellt och internationellt, bland forskare och praktiker). Tre projekt har under 2019 varit placerade på ARAB:

- Ett projekt om rösträttsbegränsningar efter införandet av den så kallade allmänna rösträtten. Projektledare Fia Sundevall. Finansiering genom vetenskapsrådet.
- Ett projekt om finska inbördeskriget. Projektledare Lars Ekdahl, medverkande forskare placerad på ARAB Anne Hedén. Finansiering genom Östersjöstiftelsen.

- Ett projekt om den så kallade röde bankiren Olof Aschberg. Projektledare Carl Marklund. Finansiering genom Wallanderstiftelsen.

Det fortsatta intresset att förlägga projekt till ARAB pekar på institutionen som en attraktiv forskningsmiljö vilket också har förstärkts av förfrågningar om att kunna vistas på ARAB som gästforskare.

Samarbeten

Forskningsledaren har under året ingått i följande samarbeten:

Styrelseuppdrag/styrgrupp

Internationale Tagung der HistorikerInnen der Arbeiterbewegung und anderer sozialer Bewegungen (ITH), European Labour History Network (ELHN), Global Labour History Network (GLHN), Nordic Labour History Network (NLHN), Vote 2021, Nätverk för rösträttsjubileum vid Stockholms universitet samt Referensgrupp Demokrati 100 på Kungliga Biblioteket. En av koordinatörer för det feministiska nätverket inom ELHN (fram till den 21 september).

Redaktion/redaktionsråd för följande internationella tidskrifter:

Workers of the World (int), *International Labor and Working-Class History*, ILWCH (USA), *Labour/Le Travail* (Kanada), *Labour History* (Australien).

Ledamot i forskningsråd

Arbetets Museum, Centrum för Arbetarhistoria vid Lunds Universitet och Samtidshistoriska institutet på Södertörns högskola.

Övriga uppdrag

Kommittén för Jan Lucassen Award, som delas ut av European Social Science History Association.

Forskningsrådet

Forskningsrådet har haft två sammanträden under året. Vårens möte hölls på Arbetets museum och på hösten samordnades mötet med Arbetets museums forskningsråd för att diskutera möjliga samarbeten för att bättre nå ut till arbetarrörelsens organisationer med förmedlingen av arbetarhistoria.

Rådet utsåg Astrid Elkjær Sørensen till 2019 års Rudolf Meidner-pristagare för hennes bok *Pæne pigers oprør – ligestillingsprojekter i de kvindedominerede fagforbund 1985–2010*, Aarhus 2018.

Publikationer

Tidskriften Arbetarhistoria

Arbetarhistoria har kommit ut med tre skrifter under året:

- Nr 169 – om antikommunistiska upplöpp i Danmark och Sverige under Ungernkrisen 1956
- Nr 170–171 – om rösträttsbegränsningar i den svenska demokratin
- Nr 172 – bland annat om de svenska protesterna mot dödsdomarna över Sacco och Vanzetti

Arbetshistoria nr 170–171 tar upp vilka grupper av medborgare som var uteslagna från rösträtten efter att den så kallade allmänna rösträttens infördes. Numret har väckt stort intresse och bidragit till diskussionen om kampen för demokrati under det så kallade demokratijubileet. Det ökade antalet prenumeranter kan kopplas till intresset för rösträttens historia.

www.arbetshistoria.se/170-171/

Kjersti Bosdotter-priset 2018 tilldelades Nina Trige Andersen för artikeln *HRF København og de filippinske stuepiger: Fra 'uvilje mod udlændinge' til pionerer i migrantorganisering*. Artikeln var publicerad i Arbetshistoria 2018:3–4, nr 167–168.

Ett arbete med att utveckla och modernisera webbplatsen arbetshistoria.se har inletts under hösten 2019. Sajten, som är gjord i en äldre version av Wordpress, går inte längre att uppdatera vilket lett till att det inte längre finns någon enkel hantering av prenumerationer och beställning av enskilda nummer. Det ställer också till med problem när det gäller säkerhetsskript och information om GDPR.

Övriga publikationer

Ett manus till en bok om hemindustrin har redigerats av Jane Barret (Wiego, Johannesburg), Indrani Mazumdar (Centre for Women's Development Studies, New Delhi), Malin Nilsson (Lunds universitet) och Silke Neunsinger (Arbetsrörelsens arkiv och bibliotek). Brill förlag (Leiden, Boston) har visat intresse för manuskriptet och kommer att granska det under våren 2020. I samband med projektet pågår rådgivning om att lämna arkivhandlingar och att skriva de egna organisationernas historia.

Årsboken *Vårt dagliga bröd* av arbetarförfattaren Gösta Larsson (1898–1955) publicerades i samarbete med Arbetarnas kulturhistoriska sällskap. Boken beskriver livet i Malmö vid tiden kring storstrejken, hur arbetarna lever och organiserar sig.

Väggalmanackan *Systrar, kamrater – kvinnor i arbetsrörelsen* har producerats inom ramen för samarbetet med Arbetarnas kulturhistoriska sällskap.

Personal och organisation

Våren 2019 gick vi över till en ny organisation där institutionens verksamhet organiserades i en stab och fyra enheter – arkiv, bibliotek, forskningsservice samt en forskningsfrämjande enhet. Denna organisation blev dock kortvarig då bland annat institutionens ekonomi tvingar oss att åter förändra organisationen i början av 2020.

Antalet medarbetare under 2019 har varit 22, fördelade på 11 kvinnor och 11 män.

<i>Sjukfrånvaro</i>	2019	2018
• Totalt	4,54 procent	9,03 procent
• Kvinnor	6,20 procent	9,69 procent
• Män	3,10 procent	8,62 procent

Arbetsmiljö

Skyddsronde har genomförts i alla arbetsrum och i samtliga gemensamhetsutrymmen. En åtgärdslista har tagits fram och åtgärdats i den mån institutionens ekonomi tillåtit.

Personalmöten har hållits regelbundet minst en gång per månad samt enhetsmöten för respektive enhet.

Arrangemang för personalen

Personalen besökte Södertälje Konsthall och fick en visning av utställningen *Internationella motståndsmuseet 1978–2020*, som bland annat har hämtat material från vårt arkiv.

Året avslutades med ett besök på Nationalmuseet och en gemensam middag.

Styrelsen för Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek

Styrelsen har genomfört sju möten under året.

Ordinarie

Pernilla Lund	LO, ordförande, till och med 2019-10-09
Per Holmström	LO, ordförande, från och med 2019-10-09
Per Holmström	LO, vice ordförande, till och med 2019-10-09
Ann-Charlotte Visén	Socialdemokraterna
Lars Ekdahl	Staten
Ida Karkiainen	Staten

Suppleanter

Ulrika Eskilsson	LO
Lars Gäfvert	LO
Henry Pettersson	Socialdemokraterna
Martin Bjersby	Staten
Harriet Aagaard	Staten

Bilagor

Bilaga 1

Statistik 2015 - 2019

	2019	2018	2017	2016	2015
Besökare/visningar					
Besökare enligt liggare	1 356	1 539	1 544	1 631	1 441
Visningar	22	26	15	13	18
Forskarexpedition - arkiv					
Arkivlån	2 881	2 525	2 583	3 670	2 906
Accessioner	54	50	63	61	55
Fjärrlån	-	-	-	13	18
Fotobeställningar	20	-	-	292	395
Ljud- eller filmbeställningar	7	-	-	22	30
Forskarexpedition - bibliotek					
Hem- och läsesalslån	2 835	3 145	3 154	3 403	3 375
Nyförvärv	191	242	318	366	335
Aktiva låntagare under året	423	273	255	315	316
Fjärrlånande institutioner	516	504	488	458	440
Fjärrlån ut	302	254	231	204	264
Fjärrlån in	22	12	33	68	69
Webbplatser					
Sidvisningar, arbark.se	75 507	59 682**	110 000*	114 914	134 457
Sidvisningar, arbetarhistoria.se	9 703	9 886	10 027	11 190	11 704
Sidvisningar, olofpalme.org	21 054	25 174	25 019	35 031	35 669

Sociala medier

Antal följare:

	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Facebook	4 079	3 779	3 588	3 258	2 998	2 842
Twitter	1 071***	1 019	1 005	992	918	759
Instagram	1 129***	760	360	183	-	-

* Procentuell uppskattning av en halvårsvis uppskattning av sidvisningar jan-juni 2016 och jan-juni 2017 (då data saknas från juli 2017 till mars 2018).

** Siffror saknas 2018-01-01—2018-03-06.

*** Mätt 20-03-13.

Bilaga 2

Seminarieprogram 2019

9 januari, Jakob Molinder: *LOs lönepolitik (Meidnerseminariet)*

Plats: LO.

26 januari, *Arbetarlitteraturens dag*

Plats: Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek. Medarrangörer: ABF Stockholm, Arbetarnas kulturhistoriska sällskap.

9 mars, *Kvinnohistorisk jour med tre föreläsningar om arbetarrörelsens kvinnor*

Plats: Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek. Medverkande: Jonas Söderqvist, Margareta Ståhl, Yvonne Hirdman.

23 april, *Sida vid sida – LO-distriktet 100 år*

Plats: ABF. Medarrangörer: ABF Stockholm, Arbetarnas kulturhistoriska sällskap.

29 april, Annmarie Lindgren: *Kvinnorna i arbetarrörelsen*

Plats: ABF. Medarrangörer: ABF Stockholm, Arbetarnas kulturhistoriska sällskap.

6 maj, Mats Wingborg: *Högerpopulisterna, SD och arbetarna*

Plats: ABF. Medarrangörer: ABF Stockholm, Arbetarnas kulturhistoriska sällskap.

29 maj, *Historia i rörelse – ett seminarium om arbetarrörelsen och den historiska forskningen*

Plats: LO. Professor Professor Marcel van der Linden, International Institute of Social History, Amsterdam. Panelsamtal om nyttan och nackdelar av arbetarhistorisk forskning. Medarrangörer: ABF Stockholm, Arbetarnas kulturhistoriska sällskap.

4 juni, *Histories of equal pay struggles: Historical perspectives on persistent wage inequality*

Plats: LO. Medverkande: Ragnheiður Kristjánsdóttir, University of Iceland, Eloisa Betti, University of Bologna, Silke Neunsinger, Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek, Astrid Elkjær Sørensen, Aarhus University.

3 september, Frukostseminarium med stads- och kommunhistoriska institutet

Plats: Stockholms Universitet. Medverkande: Christian Römmer, Hamburger Geschichtswerkstätten, Rana Behal, University of Delhi

10 september, Cecilia Sjöholm: *Slavoj Žižek* (i seminarieserien *Att tänka är nödvändigt*)

Plats: Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek. Medarrangör: Södertörns högskola.

24 september, Sven Olof Wallenstein: *Gilles Deleuze* (i serien *Att tänka är nödvändigt*)

Plats: Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek. Medarrangör: Södertörns högskola.

3 oktober, Frukostseminarium med Malin Arvidsson: *Nelly Thüring – fotograf, socialdemokrat och "riksdagsmanska"*

Plats: LO. Medarrangörer: ABF Stockholm, Arbetarnas kulturhistoriska sällskap.

5 november, Karl Lydén: *Michel Foucault* (seminarieserien *Att tänka är nödvändigt*)

Plats: Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek. Medarrangör: Södertörns högskola.

14 november, International symposium: *For labour and for suffrage! Histories of labour movements and the struggles for democracy in Europe and beyond*

Plats: Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek. Samarbete: Stockholm University, Vote 2021,

ABF Stockholm, Arbetarnas kulturhistoriska sällskap. Medverkande: Joan Sangster, Trent University, Peterborough, Samita Sen, Cambridge University, Markus Lundström, researcher, Swedish Labour Movement's Archives and Library, June Hannam, University of the West of England, Malin Arvidsson, Lund University, Ragnheiður Kristjánsdóttir, University of Iceland.

15 november, Frukostmöte med internationella forskare – arbetarhistoria och presentation av forskningsresultat

Plats: Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek. Medarrangörer: ABF Stockholm, Arbetarnas kulturhistoriska sällskap.

10 december, Frukostseminarium *Allmän rösträtt?*

Plats: LO. Medverkande: Fia Sundevall, Bengt Sandin, forskare på området, Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek. Medarrangörer: ABF Stockholm, Arbetarnas kulturhistoriska sällskap.

10 december, Åsa Arketeg: *Jacques Rancière* (seminarieserien *Att tänka är nödvändigt*)

Plats: Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek. Medarrangör: Södertörns högskola.